

Täysistunto

Torstai 31.3.2016 klo 15.59—17.43

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitok- sista

Hallituksen esitys HE 21/2016 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 3/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 3/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

17.12 **Kaj Turunen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki koskien eräiden tuoteryhmien, kuten sähkölaitteiden ja sähkölaitteistojen, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden, vaakojen, mittauslaitteiden, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähteiden, hissien, hissien turvakomponenttien, pyroteknisten tuotteiden, yksinkertaisten painesäiliöiden ja painelaitteiden, erillisiä menettelysäännöksiä arviointilaitoksen hyväksymisestä ja nimeämisestä ilmoitetuksi laitokseksi sekä niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle ja muille jäsenmaille. Vastaavista menettelysäännöistä on tähän mennessä säädetty kunkin tuoteryhmän sektorikohtaisessa lainsäädännössä.

Talousvaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä eräin teknisluontoisin muutoksin. Talousvaliokunta toteaa, että tämän lainsäädäntöhankkeen yhteydessä on tehty hallinnonalojen rajat ylittävää normiston ajanmukaistamistyötä, jossa on kattavasti arvioitu tuotesääntelyn uudistamistarpeita. Talousvaliokunta pitää hyvänä, että alan sääntely on tällä tavoin tullut kokonaisvaltaisen arvioinnin kohteeksi. Valiokunta myös yhtyy asiantuntijakuulemisessa esitettyyn arvioon, jonka mukaan ehdotettu horisontaalisen ja sektorikohtaisen sääntelyn systematiikka selkeyttää ja yhdenmukaistaa tätä normistoa. Ehdotuksella ei ole myöskään merkittävää vaikutusta arviointilaitosten varsinaiseen toimintaan.

Talousvaliokunta toteaa lausunnossaan, että uusien tuotedirektiivien soveltaminen alkaa 20. päivä huhtikuuta tänä vuonna. Samasta ajankohdasta lukien poistuvat tällä hetkellä voimassa olevat ilmoitettujen laitosten toiminnan valtuuksien luovat rekisterimerkinnot. Mikäli käsiteltävänä olevaa lakiehdotusta ei saada voimaan ennen tätä kyseistä päivämäärää, 20.4.2016, muodostuu tilanne, jossa ilmoitettujen laitosten valtuudet lakkaavat. Tästä aiheutuu epäjatkuvuuskohta näiden laitosten toimintaan, mutta samalla valiokunta huomauttaa, että tällä hetkellä markkinoilla olevat hyväksytyt tuotteet saavat pitää pääsääntöisesti statuksensa hyväksymispäätöksensä voimassaolon ajan direktiivien muuttumisesta huolimatta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2016 vp

Talousvaliokunta kuitenkin toteaa vielä, että poikkeuksen muodostaa uusien hissien ja eräiden mittauslaitteistojen käyttöönotto. Näiden tuoteryhmien osalta jokainen käyttöön otettava, markkinoille saatettava uusi laite katsotaan uudeksi tyyppihyväksyntää edellyttäväksi tuotteeksi, silloinkin kun kysymyksessä on jo markkinoilla oleva tuote tai malli. Lainsäädäntötekniisen viivästyksen aiheuttama epäjatkuvuus näiden tuoteryhmien osalta voi johtaa enimmillään muutaman viikon katkokseen käyttöönotossa.

Käsillä olevan hallituksen esityksen mukaisessa lakiehdotuksessa on viitattu säännöksiin, joiden valmistelu on vielä kesken. Ilmoitettuja laitoksia koskevan lakiehdotuksen eduskuntakäsittelyä ei voida viedä nykymuodossaan päätökseen ennen kuin kaikki viittausten kohteena olevat säännökset ovat eduskunnan käsiteltävänä. Tämän johdosta ilmoitettuja laitoksia koskevan lain voimaantulo ja siitä riippuva ministeriön ilmoitus Euroopan komission ylläpitämään Nando-rekisteriin olisivat sidoksissa koko lainsäädäntöpaketin eduskuntakäsittelyn aikatauluun. Tämän takia talousvaliokunta on päättänyt ehdottaa lakiehdotuksen eräiden säädösviittausten muuttamista tavalla, joka mahdollistaisi lakiehdotuksen eduskuntakäsittelyn loppuun saattamisen ja siten lain voimaantulon riippumatta muista tuotedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvien säädösten eduskuntakäsittelyistä.

Talousvaliokunta esittää lakiehdotuksen 1 §:ää muutettavaksi siten, että lainkohdasta poistetaan viittaukset hissiturvallisuuslakiin, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin sekä räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin. Lisäksi esitetään lisättäväksi viittaus voimassa olevaan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettuun lakiin — jäljempänä kemikaaliturvallisuuslaki. Talousvaliokunta toteaa, että ehdotetun lain säännökset ilmoitetuista laitoksista tulevat sovellettaviksi erityislakina painelaitelain ja sähköturvallisuuslain ja kemikaaliturvallisuuslain säännösten sijasta vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten niihin hakemuksiin, joista päätökset tehdään lain voimaantulon jälkeen. Täten painelaitelain, sähköturvallisuuslain ja kemikaaliturvallisuuslain päällekkäisten säännösten kumoamatta jättäminen tässä yhteydessä ei muodostu ongelmaksi.

Talousvaliokunta esittää myös, että ehdotettua 2 §:ää esitetään muutettavaksi siten, että viittaus vielä tällä hetkellä valmistelussa olevaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin poistetaan.

Talousvaliokunta esittää vielä, että ehdotettua 5 §:ää esitetään muutettavaksi siten, että viittaukset hissiturvallisuuslakiin, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin sekä räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin poistetaan.

Talousvaliokunta esittää yksimielisesti, että eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esityksen, hallituksen esityksen 21.

17.18 Ville Skinnari sd: Arvoisa puhemies! Kuten talousvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Turunen totesi, talousvaliokunta oli asiassa täysin yksimielinen ja aidosti huolissaan siitä, mitä tämä poikkeus pääsäännöstä — siinä mielessä, että uusien hissien ja näiden mittauslaitteiden käyttöönottokatkos olisi noin kaksi viikkoa — käytännössä voisi tarkoittaa. Tältä osin kysymys on siis sinänsä isosta asiasta, koska se vaikuttaa ei pelkästään tavallisten ihmisten elämään vaan sitä kautta myös siihen liiketoimintaan ja yritystoimintaan, josta tässä on kysymys. Näiltä osin talousvaliokunta totesi yksimielisesti, ja myös SDP oppositiosta lämpimästi kannattaa sitä, että tämä asia saadaan kuntoon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2016 vp

17.19 **Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä oli hienoa nähdä, millä tavalla talousvaliokunta käytti sitä eduskunnalle kuuluvaa lainsäädäntövaltaa ja harkintavaltaa ja ymmärsi, että mikäli näitä teknisluontoisia esteitä ja tätä lakikytkösten välistä purkamista ei tehdä, niin tästä oikeasti voi aiheutua sekä kuluttajille että ennen kaikkea näille yrityksille, jotka hakevat hyväksyntää näille uusille laitteille, taloudellisia menetyksiä. Ja tietenkin on tärkeää, että nämä uudet laitteet ovat juuri oikealla tavalla hyväksytyjä. Siinä mielessä täytyy kiittää talousvaliokunnan puheenjohtajaa ja koko valiokuntaa, kollegoita siellä, että nimenomaan haluttiin nyt menetellä tällä tavalla ja katkaista tämä kytkös näitten lakien välillä, jotta saadaan tämä ripeästi eteenpäin.

Ja täytyy toivoa, että koko eduskunta nyt sitten tämän puolesta ymmärtää äänestää. Tässä ei varmasti ole nyt mitään sellaista hallitus—oppositio-asetelmaa, vaan kaikki olemme nyt tässä samassa veneessä ja haluamme tätä asiaa olla jouduttamassa.

Tässä oli upeaa, että valiokunta nimenomaan tässä tilanteessa nyt sitten teki tätä omaa lainsäädäntötyötä näiltä osin.

17.20 **Kaj Turunen ps:** Arvoisa puhemies! Nyt näin kansankielellä sanottuna me tulimme semmoiseen tilanteeseen, että me emme olisi voineet ottaa hissejä käyttöön, mikäli me olisimme jääneet odottamaan tämän useamman lain lakipaketin koko käsittelyä. Ja tämän takia, että tämmöistä käyttöönottokatkosta ei syntyisi tai sitä syntyisi mahdollisimman vähän, poistettiin tästä laista nyt kaikki nämä viittaukset näihin muihin lakeihin, ja ne palautetaan sitten sen jälkeen, kun tämä koko lakipaketti on käsitelty.

Tämä nyt joka tapauksessa näyttää siltä, että noin parin viikon käyttöönottokatkos tästä voi tulla uusille hisseille, mutta minä en pidä sitä kovin merkityksellisenä kansalaisten kannalta, koska näitä hissien tarkistamisia voidaan kuitenkin tehdä myös tämän kahden viikon aikana. Ja sen jälkeen, kun katkos päättyy, että voidaan tänne Nando-rekisteriin rekisteröidä takaisin nämä kyseiset tarkistusfirmat, nämä tarkistukset on jo sitten tehty, eli se on sitten tämmöinen nopea toimenpide. Mutta käytännössä se voi tarkoittaa esimerkiksi uuden kerrostalon rakentamisessa sitä, että sitä hissiä ei voida valmistumisen jälkeen ottaa käyttöön ennen kuin tämä rekisteröinti on. Mutta tosiaankin tämä katkos on enimmillään muutamana viikon.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 21/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.